

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието и храните

12/19/2023

X 15-590/19.12.2023

ДО

Г-Н ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АСОЦИАЦИЯТА НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ
ПРОИЗВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ**

ДО

Г-Н ДИМИТЪР ЗОРОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪЮЗА НА ГОВЕДОВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ДО

Г-Н БОЙКО СИНАПОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЕДИНЕНИ БЪЛГАРСКИ ЖИВОТНОВЪДИ

ДО

Г-Н ВЕЛИН ГЕОРГИЕВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНАТА АСОЦИАЦИЯ НА ОРАНЖЕРИЙНИТЕ
ПРОИЗВОДИТЕЛИ**

КОПИЕ

ДО

АКАДЕМИК НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО

Г-Н АСЕН ВАСИЛЕВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ДО

Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
В 49-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДО

Г-Н ЙОРДАН ЦОНЕВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
В 49-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с постъпило в Министерството на земеделието и храните (МЗХ) протестно писмо от браншови организации в сектор „Земеделие“, Ви информирам за следното:

През 2023 г. земеделските стопани са подпомогнати чрез инструмента на държавните помощи, като е разпределен ресурс в размер на 873 млн. лв. по мерки, в следните направления:

- ✓ Управление на риска и кризите, насочени към противодействие и компенсиране на щети при природни бедствия или неблагоприятни метеорологични условия, както и при болести по животните и растенията;
- ✓ Помощи, насочени към гарантиране използването на качествен посевен материал в растениевъдството, поддържане на високо ниво на развъдната дейност в животновъдството и оптимизиране процеса по производство на качествени селскостопански продукти;
- ✓ Помощи, насочени към повишаване на качеството на храните и суровините от животински произход чрез отделяне на особено внимание на хуманно отношение към животните;
- ✓ Инвестиционни помощи;
- ✓ Помощ за участие в изложения;
- ✓ Минимални помощи от типа de minimis;
- ✓ Данъчни облекчения – намалена акцизна ставка и преотстъпен корпоративен данък;

- ✓ Извънредни помощи съгласно временно законодателство на Европейската комисия: „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“ и „Помощ в подкрепа на разходи за вода за напояване при отглеждане на земеделски култури“.

Финансовите средства по тези извънредни помощи са осигурени, както следва:

- с ПМС № 294 от 12.04.2023 по схема за държавна помощ за компенсиране на част от разходите за вода за напояване - 16 млн. лв.;

- с ПМС № 155 от 20.09.2023 г. по схема за държавна помощ „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделските стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“, с което средствата по помощта за 2023 г. са в общ размер на 426 млн. лв. Държавната помощ е разпределена при спазване на максималния размер на помощта за едно предприятие в сектора на първичното селскостопанско производство, съгласно Временната рамка за държавна помощ за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна.

Съобразно поетите ангажименти в Меморандума сключен на 20.09.2023 г. между Министерски съвет, Министерство на финансите, Министерство на земеделието и храните и Инициативен комитет за провеждане на общонационален земеделски протест, беше проведена среща с еврокомисаря по земеделие г-н Януш Войчеховски, в резултат на която на 21 ноември 2023 г. ЕК одобри изменение на Временната Рамка, като удължи срока ѝ на прилагане до 30.06.2024 г. и увеличи максималният размер на помощта за едно предприятие, извършващо дейност в първичното селскостопанско производство от 250 000 евро на 280 000 евро. След изпратена нотификация, във връзка новия размер на помощта, земеделските стопани получиха подпомагане по мярката и бяха изплатени малко над 5 млн. лева.

С оглед намирането на възможност за подпомагане на стопаните, които не са получили подпомагане за повишените разходи за производство през 2023 г., тъй като са достигнали максималния размер на помощта (280 000 евро) по Временната рамка, МЗХ съвместно с експерти от ангажирани политически партии, разработи проект на мярка за държавна помощ съгласно условията на Регламент (ЕС) № 651/2014 г. Проектът на схема за държавна помощ „Помощ за компенсиране на част от разходите за електроенергия и газ на земеделски стопани“ беше изпратен на Министерство на финансите за оценка по реда на Закона за държавните помощи. Оценката на МФ е, че подобна мярка не отговаря на условията на Регламента и не може да бъде сметена за съвместима с вътрешния пазар.

След като бях положени всички усилия за намирането на законов механизъм за подпомагането на земеделските стопани достигали регламентирания лимит от

280 000 евро, УС на ДФ „Земеделие“ взе решение за изплащане на помощта по Временната рамка към всички земеделски стопани допустими за подпомагане (над 35 000).

Допълнително в изпълнение на Меморандума беше осигурен финансов ресурс в размер на 47,5 млн. лв. за предоставяне и на помощ от типа de minimis на земеделските стопани в сектори „Растениевъдство“ и „Животновъдство“, която беше изплатена през настоящия месец декември на фермерите (общо близо 30 000 земеделски стопани).

През 2023 г. земеделските стопани са получили подпомагане с директни плащания в размер над 910 млн. лева. В рамките на тези плащания към секторите „Плодове и зеленчуци“ и „Животновъдство“ са насочени средства над 163 млн. лева за обвързано с производството подпомагане и преходна национална помощ.

Земеделските стопани изпълняващи изискванията на зелените директни плащания са подпомогнати с над 466 млн. лева.

Преразпределянето на средства към малките и средните земеделски стопани включва над 108 млн. лева изплатени на всички земеделски стопани за първите 30 ха от стопанствата им.

Подпомогнати са и тютюнопроизводителите, дребните земеделски стопани, производителите на памук и младите земеделски стопани със средства в общ размер от 97 млн. лева. Над 76 млн. лева е доплащането по СЕПП.

До края на настоящата седмица предстои изплащане на подпомагането по интервенцията за Основно подпомагане на доходите за устойчивост с бюджет около 600 млн. лева.

Следва да се отбележи, че с цел осигуряване на възможност за насочване на инвестиции в земеделието, на 28 септември 2023 г. с бюджет от над 318 млн. лева без ДДС, Министерство на земеделието и храните стартира прием на предложения за извършване на инвестиции по направление „Инвестиции в технологична и екологична модернизация“ от „Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход в селското стопанство“, предвидена в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ).

Финансовата подкрепа е насочена към стимулиране на иновативни производствени и цифрови технологии, които подобряват отглеждането на селскостопански култури и животни, както и към автоматизиране и роботизиране на производствените процеси в земеделските стопанства. По направлението се финансират също така материални и нематериални инвестиции, свързани с опазване на околната среда и смекчаване на последиците от климатичните промени, както и производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление.

Безвъзмездната финансова помощ е в размер на 50% от общия размер на допустимите за подпомагане разходвани средства. Разходите за невъзстановим ДДС също представляват допустим разход по НПВУ и ще се финансират от държавния бюджет, в размер на допълнителни 63,6 млн. лева.

В кратки срокове след приключване на приема на предложения за извършване на инвестиции, същите ще бъдат обработени от Държавен фонд „Земеделие“ и с одобрените кандидати ще бъдат сключени договори за предоставяне на финансова помощ.

Допълнително, в рамките на последните месеци МЗХ осигури допълнителен финансов ресурс по двете най-големи подмерки от ПРСР 2014-2020 г., чрез инвестициите по които се повишава конкурентоспособността и производителността на земеделските стопанства, осигуряват се възможности за създаване на заетост и подобри условия за труд, стимулира се процесът по подобряване на цялостната дейност и икономическата ефективност на предприятията от хранително-преработвателната промишленост. Към подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ са насочени допълнително 69,87 млн. лв. за предоставяне на инвестиционна подкрепа по проекти на земеделски стопани от проведеният през 2021 г. прием, а към подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ – 50,98 млн. лв. за предоставяне на инвестиционна подкрепа по проекти на преработвателни предприятия от проведеният през 2022 г. прием.

Също така, по мярка 10 „Агроекология и климат“ и мярка 11 „Биологично земеделие“ до края на годината, бенефициентите по двете мерки предстои да получат около 40 млн. лв. компенсаторно подпомагане, на база на изпълняваните от тях многогодишни ангажименти по ПРСР 2014-2020 г.

В заключение е важно да се подчертае, че през 2023 г. към земеделските стопани е насочен финансов ресурс в размер на близо 3 млрд. лева.

19.12.2023 г.

X

КИРИЛ ВЪТЕВ
МИНИСТЪР
Signed by: Kiril

vatev